

limus, 1 *Ferussacia*, 3 *Pupa*, 1 *Limnaea*, 1 *Physa*, 2 *Limax* y 1 *Cyclostoma*. En total, unes 27 espècies ab algunes varietats. No'm resta més que fer públich mon agraphiment al Sr. Arthur Boñill, que'm classificà la majoria de las espècies nombradas, y a D. Joan Ragué, propietari, en quina casa m'hostatjà durant el poch temps que vaig permanèixer a Gualba.

JOSEPH MALUQUER

Barcelona, 1.^{er} de Janer de 1901

L'ARO (*maculatum et italicum*)

EN FARMACOLOGIA

L'haver trobat aquest hivern al gorch de Vallvidrera abundantíssimas mostrars del vegetal de referencia, pertanyent a la familia de las Aráceas (Monocotiledonias), va suggerirme fer un estudi de sa composició y estructura, y avuy dono la nota del resultat del mateix.

Vaig desenterrar nombrosos rizomas que creixian a cosa de $\frac{1}{2}$ metre de fondaria, y, després de rentats, vaig ferne quatre preparacions microscòpiques, y dels restants vaig destinarme una dotzena pera mos experiments sobre sa composició, que va donar per resultat ser: fècula abundant; celulosa; un principi acre, irritant, volàtil y soluble a l'aigua; sucre; y mucilagos precipitables pel sub-acetat de plom.

La preparació microscòpica del rizoma (tall transversal) mostra un parènquima fonamental, ab grans de fècula y feixos llibero-lleñosos circulars que en la preparació fresca se tenyeixen ab l'aigua yodada.

El such del rizoma fresch és un tòxic violent d'efectes dràstichs, y suposo que'l seu principi actiu deu ser el còs acre e irritant, soluble a l'aigua y volàtil, abans esmentat. En altres llocs és usat com a purgant. Jo crech que tot lo més és aprofitable com a irritant extern, y may deu propinar-se a l'interior per no exposarse als perills d'un envenenament, quin únic antídoto és un emètic enèrgich y forts revulsius pera recuperar lo calor perdut.

Lo such de las tullas tendres diuen alguns que és un excel·lent vexicant, perquè aplicat en cataplasmas sobre la pell hi aixeca butllofas. De totes maneres és un veneno violent y mortal a dosis un poch elevadas, que cal tenir en compte y remarcar.

ANTONI NOVELLAS y ROIG

Barcelona, 1.^{er} de Febrer de 1901.

TROBALLA GEOLÒGICA

Tinch la satisfacció de participar a mos volguts consocis de l'INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL una interessant troballa geològica en que he pres part activa.

Deuen fer uns tres mesos que D. Eusebi Güell me comunicà que en la seva finca dita *Can Muntaner*, situada en lo terme de Vallcarca, a quatre passos de Barcelona, s'hi havian trobat gran quantitat d'òssos, e immediatament vaig anarhi, per ordre de mon savi mestre lo doctor D. Jaume Almera, qui m'encarregà l'inspecció y recolecció de lo que sortís. Un cop *in situ*, vaig ferme càrrech de que's tractava d'una grandiosa cova plena de bretxa quaternaria, entre la qual apareixian gran quantitat d'òssos, la major part d'ells esmicolats, sense que's pogués precisar per aital motiu a quins animals havian pertanyut, si bé's veyia ja que deurian ser grans mamífers. La circumstancia de tenir-se de continuar un desmont en direcció a la gran massa de bretxa, a fi d'obrir una ampla via, me féu esperar que las troballas d'òssos continuarian y que potser entre ells n'hi hauria alguns d'interès científich. Vaig recomanar a l'encarregat de las obras y treballadors que tinguessin cuidado en separar los blocs en que hi vegessin òssos, y desde aquell dia no vaig deixar perdre cap ocasió de personarmhi jo mateix a fi d'inspeccionar las obras y separar ab molt cuidado las peçes que apareixian entre la bretxa y l'estalagmita.

Semblants precaucions y treballs no han sigut en va, puix s'han pogut reunir

quatre caixas d'òssos que han sigut trasladadas al Museu de geologia del nostre Seminari. Entre las peçes que més cridan l'atenció hi ha unas mandíbules de *Rhinoceros* y *Cervus*, un fragment d'una banya pertanyent ab tota seguretat al *Cervus megaceros* y unas conxas que sembla que poden referirse a la *Testudo graeca*. Aquestas estavan sobre mateix d'una planxa estalagmítica plena de *gours* o rebavas y recobertas d'una argila fina com si haguessin sigut enterradas per una avinguda d'aigua; ademés, estavan en un nivell superior al dels altres òssos, y junt ab ella s'hi han trobat molts exemplars d'un *Helix* de gran tamany que no's pot referir a cap dels que avuy viuen a Catalunya.

Hi ha encara un sèns fi d'òssos de tots tamany y formas que seràn de molt difícil classificació per la circumstancia ja dita d'estar esmicolats quasi tots ells y en estranya barreja, puix havem trobat ossets d'aucell junt a grossos caps de fèmur d'algun gran mamífer. No ha aparegut lo més petit detall que indiqués la presència de l'home en aquesta cova.

Basti aquesta curta nota pera donar coneixement de la troballa, puix no'ns trobem en situació, ni'ls restos estan prou examinats, pera ferne un estudi complert, tasca que pertany, y creyem que farà ab sa reconeguda competencia, lo distingit geòlech català y volgut mestre nostre lo Dr. D. Jaume Almera, Pbre.

N. FONT Y SAGUÉ, PBRE.

Barcelona, Febrer de 1901.

JACIMENT D'ASFALT Y OZOQUERITA

A LA PROVINCIA DE GIRONA

A unas quatre o cinch horas de Can Dabano, prop del poble de Gombreny, s'han trobat interessants jaciments de pissarras asfaltosas, quins estrats alternan ab altres d'asfalt pur, barrejat ab quantitats variables d'ozoquerita.

L'anàlisi de las mostrars que pogui proporcionar-me és com segueix:

La primera comprèn dugues parts: una formada per fragments negres de fractura resinosa, fusibles als 160° C. y solidificables a 135°. Aquesta materia és asfalt pur. L'altra part està formada per varis petits fragments incrustats en l'asfalt, constituïts per l'ozoquerita o cera mineral. Son punt de fusió és de 61'5°. Es aquesta cera de color negrós, insoluble a l'alcohol, poch en l'èter, y se dissol bé en l'essència de trementina.

La segona mostra està formada per un esquist bituminós de color negre que a un calor moderat desprèn gasos inflamables en regular quantitat, que creman ab flama fuliginosa y despedeixen marcat olor empireumàtic.

Calcinada aquesta mostra en un gresol de platí, deixa un residuu fixo de 82'6 per 100, lo que representa un 17'4 per 100 de materia combustible. Està constituïda per asfalt y bitums.

Dech advertir que aquests minerals han sigut ja convenientment declarats y denunciada sa pertanencia.

FRANCISCO NOVELLAS

Barcelona, 18 de Janer de 1901.

ORIGEN DEL GRANET

La particular estructura d'aquesta roca, cristallina y estratificada a la vegada, y lo notable fet de trobarse injectada en las vehinadas, com un filó de lava, omplint fins llurs més petites esceltxas, donaren molt que pensar als geòlechs. Donchs, per esser de procedencia ignea, las estrats eran molt claras y evidents, y tampoch se li podia atribuir sedimentaria, atesa sa gran semblança ab las rocas eruptivas.

¿Qual era lo secret de sa formació? M. Daubrée fou lo sortat descobridor. Colocant dins un tubo de ferro ben tancat sos materials integrants, és a dir, fel-despat, quarç y mica, barrejats ab un poch d'aigua y encalentintlo fortament, obtingué una massa cristallina ben igual a la del granet.

No hi ha cap dubte. Aquests terrers